

Stará Aneta, Život žen v koncentračních táborech na Trutnovsku 1942-1945, Pardubice, 2017, bakalářská práce.

Posudek vedoucí práce:

Předkládaná bakalářská práce se zabývá dosud nepříliš frekventovaným tématem – existencí koncentračních resp. pracovních táborů na území Protektorátu Čechy a Morava, konkrétně na Trutnovsku. K tématu sice existuje regionální literatura, která postihuje základní faktografii a v době vlastního psaní bakalářské práce se dokonce objevila souhrnná monografie na dané téma,¹ nicméně téma jako takové je dnes v povědomí společnosti v podstatě zapomenuto. Cílem práce bylo rekonstruovat každodenní život v táborech s důrazem na osudy konkrétních žen. Z hlediska pramenů využila autorka vzpomínky akterek uložené v Památníku Terezín a na jejich základě se pokusila o zajímavou rekonstrukci života v pracovních táborech pohledem samotných vězeňkyň.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. Autorka se samostatně věnovala použité sekundární literatuře a pramenům, především vzpomínkám, a také dalším dokumentům roztroušeným v několika archivech a muzeích. Významným pramenem jsou vydané vzpomínky Saly Kirschner (česky 2012), které vznikly z popudu rodiny (dnes žijící v USA), díky další iniciativě byly přeloženy do češtiny a na celé téma vlastně upozornily.

Po základním geografickém a historickém vymezení oblasti Trutnovska (kap.3), přešla autorka k základní faktografii o počtu, umístění a obsazenosti jednotlivých poboček koncentračního tábora Gross-Rosen na Trutnovsku (Poříčí, Bernartice, Horní Vrchlabí, Žaclěř, Bohuslavice nad Úpou atd.), kde ženy pracovaly především v textilní výrobě. Už v rámci této kapitoly (4.kap.) přechází autorka k vlastnímu jádru práce, když zařadila drobnou podkapitulu o dozorčím personálu pobočných táborů, který byl tvořen prakticky taktéž pouze ženami. Téma je navýsost zajímavé, bohužel by zasloužilo mnohem více pozornosti (původ žen, jejich výběr, sociální status apod.), i když je částečně postihnuto na příkladu dozorkyně Emy Mach. Dalo by se najít více podrobností v dalších pramenech?

V páté stěžejní kapitole se autorka zaměřila na „odraz života“ ve třech vybraných táborech. Situace v Poříčí u Trutnova se odrážela ve vzpomínkách několika žen, Bernartice ve vzpomínkách Štefanie Lorándové a tábor Žaclěř je představen očima již zmíněné Saly Kirschner. Pozornost autorky se zaměřuje jednoznačně na každodennost (ubytování, stravování, styl práce, hygienu apod.). Z interpretačního hlediska bych vyzdvihla snahu rekonstruovat vlastní prožívání/potlačení feminity v extrémních podmínkách vložených do vybraných témat, např. zdravotní stav žen, ženská sociabilita (přátelství, „kulturní“ činnost). Autorka se také pokusila o částečnou rekonstrukci životních příběhů jednotlivých žen, a to jak v rámci vlastního textu, tak v rámci příloh. Autorka práci totiž významně rozšířila formou příloh – zařadila sem medailonky jednotlivých akterek (což práci obohacuje a zceluje) a text také doplnila obrazovou přílohou.

Určité nedostatky práce vidím ve dvou rovinách - z formálního hlediska v jazykové úrovni a z obsahového hlediska ve zpracování medailonků v přílohách. Pracovní verze práce vykazovala velké množství překlepů a hrubých chyb, které sice byly do finální verze odstraněny, jejich stopy ale práce přece jen nese. Nedostatek se odráží ve větných konstrukcích, autorka používá jednoduché věty, někdy v celých pasážích (s. 13, druhý odstavec), formální úprava je v drobnostech nesjednocena (tečky za nadpisy – s. 21), velká písmena v názvech kapitol (Seznam Pramenů) apod.

¹ Alfons Adam, *Otroci Třetí říše. Pobočné koncentrační tábory na území České republiky*, Praha, 2016.

Medailonky sice text jako takový obohacují, chybí jim ale informace o poválečném osudu žen a jejich životopisná data (datum úmrtí). Text pak působí jako příběh s otevřeným koncem, což neodpovídá realitě. Většina žen se totiž narodila ve 20. letech 20. století. Otázkou zůstává, je-li možné tento nedostatek odstanit.

Předkládaná práce splňuje rozsah stanovený Katedrou věd o výchově (40 stran textu), rozsah stanovený Ústavem historických věd je 50 stran. Vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci z oblasti historie, větší rozsah (alespoň o 10 stran) by textu rozhodně prospěl.

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.

V Pardubicích 27. dubna 2017.